

АВТОРСЬКЕ ПРАВО. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

342.9:001.89]:351.741

Д.В. Смерницький
кандидат юридичних наук

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДНО-КОНСТРУКТОРСЬКИХ РОБІТ В СИСТЕМІ МВС УКРАЇНИ

У статті розглянуто аспекти нормативно-правового регулювання проведення дослідно-конструкторських робіт в системі МВС України, основними завданням якої є розроблення нової науково-технічної продукції і модернізація тієї, що вже існує, а також технології її виробництва. Єдиний інноваційний процес “наука – техніка – виробництво” включає основну форму науково-технічної діяльності – дослідно-конструкторську роботу як складову, під час виконання якої в розробку втілюються результати попередньої науково-дослідної роботи, об’єкти інтелектуальної власності, а також набуті знання і досвід у технічній документації для створення дослідних зразків продукції, що передують її серійному виробництву.

Ключові слова: науково-технічна діяльність, дослідно-конструкторська робота, державний стандарт.

В статье рассмотрены аспекты нормативно-правового регулирования проведения опытно-конструкторских работ в системе МВД Украины, основными заданиями которой есть разработка новой научно-технической продукции и модернизация той, которая уже существует, а также технологий ее производства. Единственный инновационный процесс “наука – техника – производство” включает основную форму научно-технической деятельности – опытно-конструкторскую работу как составную, во время выполнения которой в разработку воплощаются результаты предварительной научно-исследовательской работы, объекты интеллектуальной собственности, а также полученные знания и опыт в технической документации для создания опытных образцов продукции, которые предшествуют ее серийному производству.

Ключевые слова: научно-техническая деятельность, опытно-конструкторская работа, государственный стандарт.

Paper considers several aspects of the regulatory support of the development work in the Interior Ministry of Ukraine, the main objective of which is the development of new scientific and technical production and modernization of the one that already exists, as well as the production technology. A single innovative process “science – technology – production” includes basic forms of scientific and technical activities – developmental work as a component,

during which the results of the preliminary research work, the objects of an intellectual property rights are developed, as well as the experience in the technical documentation for the creation of the prototypes of products that precede its serial production.

Keywords: *scientific and technical activities, development and design work, the state standard.*

Постановка проблеми. Сфера практичної діяльності правоохоронних органів потребує належного наукового супроводження та науково-технічних розробок засобів спеціальної техніки. Протистояти злочинності у час стрімкого розвитку технічних та електронних засобів можливо тільки будучи озброєним передовими розробками в цій сфері, йдучи на крок попереду осіб та угруповань, які мають наміри скоювати протиправні дії.

Враховуючи той факт, що науково-технічна діяльність є пріоритетним напрямом розвитку нашої Держави, в тому числі має вагоме значення для забезпечення практичної діяльності правоохоронних органів, вбачається актуальним дослідження аспектів її правового регулювання.

Актуальність дослідження полягає у необхідності поліпшення вітчизняної нормативно-правової ситуації щодо забезпечення наукової і науково-технічної діяльності.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Питання адміністративно-правового забезпечення наукової і науково-технічної діяльності розглядалися в дослідженнях вітчизняних фахівців Голосніченка І.П., Стахурського М.Ф., Золотарьової Н.І., Конопльова В.В., Кузніченка С.О., Шильника В.Ю., Беньковського С.Ю. та інших. Водночас дослідження у цій сфері, враховуючи її актуальність, не є вичерпними та потребують подальшого системного наукового аналізу.

Метою цієї статті є отримання нових наукових знань у сфері адміністративно-правового забезпечення наукової і науково-технічної діяльності, в тому числі проведення дослідно-конструкторських робіт.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно зі ст. 1 Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність” [1] основними формами науково-технічної діяльності є наукові дослідження, науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, технологічні, пошукові та проектно-пошукові роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов’язані з доведенням наукових і науково-технічних знань до стадії практичного їх використання.

Міністерство внутрішніх справ України бере активну участь у розвитку наукової та науково-технічної діяльності в нашій державі та опікується напрямом забезпечення прав і свобод громадян, боротьби зі злочинністю та створення засобів спеціальної техніки для практичних підрозділів правоохоронних органів. Науково-дослідні установи, вищі навчальні заклади та підприємства ОВС, а також їх співробітники, відповідно до чинного законодавства України, є суб’єктами наукової та науково-технічної діяльності, виробниками значного обсягу інтелектуального продукту. Система МВС України володіє значним науковим потенціалом, що складається з висококваліфікованих фахівців – професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів (далі ВНЗ), науковців науково-дослідних установ (далі НДУ), підприємств та ін. На часі у системі МВС функціонують вісім ВНЗ, Державний науково-дослідний інститут, Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр та Казенне науково-виробниче об’єднання “Форт”.

Саме тому до суб'єктів системи МВС України у зазначеній сфері, на наш погляд, слід віднести відомчі науково-дослідні установи, підприємства, науково-виробничі установи, вищі навчальні заклади та науково-дослідні лабораторії (відділи) в їх структурі, що проводять науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (далі НДДКР).

Розглянемо наразі порядок проведення дослідно-конструкторських робіт, який регламентується Державним стандартом України ДСТУ 3974-2000 "Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання дослідно-конструкторських робіт. Загальні положення" [2].

Згідно з 1 розділом ДСТУ [2] встановлено загальні правила виконання дослідно-конструкторських та дослідно-технологічних робіт (далі ДКР), у тому числі: правила подання заявок на виконання ДКР, розроблення технічного завдання (ТЗ) на ДКР та її складові частини, зміст робіт на стадіях і етапах ДКР, функції її учасників, правила реєстрації ДКР та реалізації її результатів. Вимоги цього стандарту є обов'язковими для ДКР, виконання яких повністю або частково фінансується з державного бюджету. Для ДКР, які виконують за рахунок обігових або власних коштів установ підприємств, організацій та інших суб'єктів господарської діяльності, положення стандарту є рекомендованими. Стандарт не поширюється на ДКР, які виконують у системі розроблення і поставлення на виробництво військової техніки.

Аналізуючи перший розділ стандарту [2], слід відмітити, що, як і у випадку з науково-дослідними роботами, він не поширюється на ДКР по розробці військової техніки, але враховуючи, що Міністерство внутрішніх справ України, як і інші суб'єкти правоохоронних органів, проводить роботи по розробці спеціальної техніки, а не військової, то цей стандарт є основним для використання при проведенні дослідно-конструкторських робіт.

Норми щодо проведення дослідно-конструкторських робіт регламентуються також іншими державними стандартами України, створюючи систему по реалізації ДКР. До таких стандартів належать згідно з 2 розділом ДСТУ [2]: ДСТУ 2391-94 "Система технологічної документації. Терміни та визначення" [3]; ДСТУ 2793-94 "Сумісність технічних засобів електромагнітна. Стійкість до потужних електромагнітних завад. Загальні положення" [4]; ДСТУ 3008-95 "Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення" [5]; ДСТУ 3021-95 "Випробування і контроль якості продукції. Терміни та визначення" [6]; ДСТУ 3278-95 "Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Основні терміни та визначення" [7]; ДСТУ 3321-96 "Система конструкторської документації. Терміни та визначення основних понять" [8]; ДСТУ 3396 0-96 "Захист інформації. Технічний захист інформації. Основні положення" [9]; ДСТУ 3400-2000 "Метрологія. Державні випробування засобів вимірювальної техніки. Основні положення, організація, порядок проведення і розгляду результатів" [10]; ДСТУ 3574-97 "Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення" [11]; ДСТУ 3575-97 "Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення" [12]; ДСТУ 3627-97 "Вироби медичні. Розроблення і запровадження у виробництво. Основні положення" [13]; ДСТУ 3943-2000 "Дизайн і ергономіка. Склад, виклад та зміст документації" [14]; ДСТУ 3944-2000 "Дизайн і ергономіка. Правила виконання дизайн-ергономічних робіт під час розроблення та поставлення продукції на виробництво" [15]; ДСТУ ISO 14001-97 "Система управління навколишнім середовищем. Склад та опис елементів настанов щодо їх застосування" [16];

ДСТУ ISO 14004-97 “Система управління навколишнім середовищем. Загальні настанови щодо принципів управління, систем та засобів забезпечення” [17]; ГОСТ 2.102-68 “Единая система конструкторской документации. Виды и комплектность конструкторских документов” [18]; ГОСТ 2.103-68 “Единая система конструкторской документации. Стадии разработки” [19]; ГОСТ 2.105-95 “Единая система конструкторской документации. Общие требования к текстовым документам” [20]; ГОСТ 2.106-96 “Единая система конструкторской документации. Текстовые документы” [21]; ГОСТ 2.118-73 “Единая система конструкторской документации. Техническое предложение” [22]; ГОСТ 2.119-73 “Единая система конструкторской документации. Эскизный проект” [23]; ГОСТ 2.120-73 “Единая система конструкторской документации. Технический проект” [24]; ГОСТ 2.301-68 “Единая система конструкторской документации. Форматы” [25]; ГОСТ 2.601-95 “Единая система конструкторской документации. Эксплуатационные документы” [26]; ГОСТ 3.1102-81 “Единая система технологической документации. Стадии разработки и виды документов” [27]; ГОСТ 3.1119-83 “Единая система технологической документации. Общие требования к комплектности и оформлению комплектов документов на единые технологические процессы” [28]; ГОСТ 122.032-78 “Система стандартов безопасности труда. Рабочее место при выполнении работ сидя. Общие эргономические требования” [29]; ГОСТ 12.2.033-78 “Система стандартов безопасности труда. Рабочее место при выполнении работ стоя. Общие эргономические требования” [30]; ГОСТ 14.201-83 “Обеспечение технологичности конструкции изделия. Общие требования” [31]; ГОСТ 15.001-88 “Система разработки и постановки продукции на производство. Продукция производственно-технического назначения” [32]; ГОСТ 15.009-91 “Система разработки и постановки продукции на производство. Непродовольственные товары народного потребления” [33]; ГОСТ 19.102-77 “Единая система программной документации. Стадии разработки” [34]; ГОСТ 19.105-78 “Единая система программной документации. Общие требования к программным документам” [35]; ГОСТ 19.201-78 “Единая система программной документации. Техническое задание. Требования к содержанию и оформлению” [36]; ГОСТ 34.602-89 “Информационная технология. Комплекс стандартов на автоматизированные системы. Техническое задание на создание автоматизированной системы” [37]; ГОСТ 28934-91 “Совместимость технических средств электромагнитная. Содержание разделов технического задания в части электромагнитной совместимости” [38].

Наведений в ДСТУ 3974-2000 [2] перелік державних стандартів, які використовують при проведенні дослідно-конструкторської роботи, звісно не вичерпний. Також слід зазначити, що велика кількість нормативних документів, які регламентують проведення ДКР, свідчить про складність цієї роботи та значну кількість вимог, які встановлюються до проведення роботи та виготовлення науково-технічної продукції. Крім того, проаналізувавши велику кількість стандартів Радянського Союзу, які досі діють на території України, вбачається доцільним розробити низку державних стандартів України на заміну ГОСТам та ввести їх в дію на території України. При розробці ДСТУ на заміну ГОСТам необхідно врахувати нові світові досягнення в сфері організації та проведення дослідно-конструкторських робіт, якості виготовлення науково-технічної продукції, досягнення сучасних наукових досліджень та науково-технічних розробок.

Робота щодо перегляду стандартів Радянського Союзу в Україні активно проводиться. Так, наприклад, на виконання “Програми перегляду чинних в Україні

міждержавних стандартів (ГОСТ), розроблених до 1992 року” [39] та Державної програми стандартизації [40] по тематиці “Мисливська та спортивна вогнепальна зброя”, закріпленої за Державним науково-дослідним інститутом МВС України наказом Держспоживстандарту України, проводиться перегляд низки міждержавних ГОСТів та розроблення на їх заміну національних стандартів (ДСТУ).

Згідно з п. 5.1.1 ДСТУ [2] ДКР є складовою частиною єдиного інноваційного процесу “наука – техніка – виробництво”, під час виконання якої використовуються результати НДР або набуті знання і досвід у технічній документації для створення дослідних зразків продукції, що передують їй серійному виробництву. Основним завданням ДКР є розроблення нової науково-технічної продукції і модернізація тієї, що вже існує, а також технології її виробництва. Інноваційний процес в Україні регламентується законами України: “Про інноваційну діяльність” [41], “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні” [42], “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки” [43], “Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій” [44].

До ДКР належать відповідно до п. 5.1.2 ДСТУ [2] роботи з розроблення технічної документації і технології виготовлення дослідних зразків (дослідних партій): виробів нової техніки, приладів, апаратури і технологічних засобів, машин, систем, комплексів, речовин, нових матеріалів та обладнання для їх виробництва; автоматизованих систем; програм та програмних продуктів для обчислювальних машин, систем і комплексів; модернізації техніки, приладів і апаратури, які існують, із метою підвищення їхніх функційних показників і властивостей, зокрема продуктивності, якості та експлуатаційної надійності.

Результати виконання ДКР згідно з п. 5.1.4 ДСТУ [2], як науково-технічну продукцію передають замовнику чи виробнику згідно з договором та актами чинного законодавства щодо прав на інтелектуальну власність.

Функції учасників виконання ДКР встановлені в п. 5.2 ДСТУ [2]. Так, згідно з п. 5.2.1 ДСТУ [2] організації, установи і підприємства залежно від участі у ДКР (замовлення, виконання, виготовлення) поділяють на замовників (споживачів), виконавців (розробників) і виготовлювачів (виробників). Центральні і місцеві органи виконавчої влади виконують функції державного або головного замовника, якщо вони фінансують ДКР. Крім центральних і місцевих органів виконавчої влади згідно з ГОСТ 15.001 [32], функції замовника можуть виконувати: споживач, якому буде постачатися продукція; організація, якій доручено представляти інтереси споживача; виробник, який планує випускати продукцію за замовленою ним документацією; виробник кінцевої продукції відносно розробника матеріалів і комплектувальних виробів.

Аналіз п. 5.2.1 ДСТУ [2] свідчить, що Міністерство внутрішніх справ, як центральний орган виконавчої влади, який фінансує проведення дослідно-конструкторських робіт, виступає у ролі державного чи головного замовника. Замовниками робіт щодо проведення дослідно-конструкторських робіт в системі органів внутрішніх справ виступають служби та підрозділи (департаменти) МВС України.

Залежно від характеру, складності та обсягу робіт у виконанні ДКР згідно з п. 5.2.2 ДСТУ [2] можуть брати участь одна або декілька організацій-виконавців. Якщо у виконанні ДКР беруть участь декілька організацій-виконавців, то серед них визначають головного виконавця. Решта організацій виконують функції виконавців складових частин ДКР (співвиконавців).

Головними виконавцями в системі МВС України виступають науково-дослідні установи, вищі навчальні заклади та науково-виробничі установи (підприємства) МВС.

Виконавцями у проведенні ДКР можуть виступати науково-дослідні установи, вищі навчальні заклади та науково-виробничі установи (підприємства) МВС у разі виконання ДКР одноосібно. У разі залучення до виконання ДКР виконавців складових частин ДКР на договірних засадах, цю роль виконують наукові установи, вищі навчальні заклади, науково-виробничі установи (підприємства) тощо, як системи МВС, так і іншого підпорядкування, які виконують частину ДКР обумовлену договірними документами.

Виробником продукції по ДКР можуть виступати підприємства як системи МВС, так і іншого підпорядкування, які виготовляють продукцію в рамках виконання ДКР, або науково-дослідні установи, вищі навчальні заклади як системи МВС, так і іншого підпорядкування, якщо вони мають відповідну виробничу базу.

Відповідно до п. 5.3.1 ДСТУ [2] типова схема розроблення продукції передбачає: розроблення ТЗ; розроблення конструкторської, технологічної та експлуатаційної документації; виготовлення дослідного зразка (дослідної партії) продукції і проведення попередніх випробувань; коригування конструкторської документації (КД) за результатами попередніх випробувань і проведення приймальних випробувань; коригування КД за результатами приймальних випробувань та приймання результатів ДКР. Конкретний порядок розроблення продукції визначають у ТЗ на ДКР.

ДКР згідно з п. 5.3.9 ДСТУ [2] виконують відповідно до вимог ТЗ із урахуванням галузевих стандартів і нормативних документів до певного виду продукції.

Згідно з п. 5.3.14 ДСТУ [2] під час виконання ДКР проводять патентні дослідження відповідно до ДСТУ 3575 [12], вивчення і аналіз вітчизняних та зарубіжних технічних рішень, які захищені авторськими свідоцтвами або патентами, що є важливим критерієм забезпечення якості та конкурентоспроможності науково-технічної продукції, її експортних можливостей.

З аналізу п. 5.3.14 ДСТУ [2] видно, що на відміну від ДСТУ 3973-2000 "Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання науково-дослідних робіт. Загальні положення" [45], ДСТУ 3974-2000 "Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання дослідно-конструкторських робіт. Загальні положення" [2] встановлює необхідність проведення патентних досліджень відповідно до ДСТУ 3575 [12]. Враховуючи те, що при здійсненні науково-технічної діяльності за державні кошти основним питанням є їх раціональне використання, на наш погляд, норму щодо проведення патентних досліджень по роботах, які фінансуються за державні кошти, необхідно встановити в ДСТУ 3974-2000 [2] більш конкретно. Підсумовуючи наведене, пропонується викласти п. 5.3.14 ДСТУ у такій редакції: під час виконання ДКР проводять патентні дослідження відповідно до ДСТУ 3575 [12], вивчення і аналіз вітчизняних та зарубіжних технічних рішень, які захищені авторськими свідоцтвами або патентами, що є важливим критерієм забезпечення якості та конкурентоспроможності науково-технічної продукції, її експортних можливостей. Обов'язковими патентні дослідження згідно вимог ДСТУ 3575 [12] є при виконанні ДКР, які фінансують повністю або частково за державні кошти.

Згідно з п. 5.3.17 ДСТУ [2] з метою підтвердження розрахунків і нових технічних рішень у процесі виконання ДКР створюють макети, моделі або експериментальні зразки майбутніх виробів. Необхідність їх розроблення та випробування, кількість, склад та перелік документації, яку розробляють для них, визначають у ТЗ.

Випробування макетів, експериментальних і дослідних зразків, як встановлено в п. 5.3.19 ДСТУ [2], проводять в умовах, що імітують реальні умови експлуатації та застосування продукції згідно з програмою і методикою випробувань, які розробляє чи вибирає з типових програм і методик випробувань, чинних у галузі на певний вид продукції, головний виконавець.

Як ми бачимо з аналізу п. 5.3.17, 5.3.19 ДСТУ [2], основним результатом дослідно-конструкторської роботи є виготовлення макетів виробів чи експериментальних зразків майбутніх виробів, проведення їх випробувань та встановлення відповідності вихідним вимогам.

Технічне завдання на ДКР згідно з п. 6.1.1 ДСТУ [2] є основним вихідним документом для розроблення продукції, який містить техніко-економічні вимоги до продукції, що визначають її споживчі властивості і ефективність використання, а також перелік документів, порядок здавання і приймання результатів ДКР.

Проведення ДКР здійснюють за стадіями та етапами. Кожна стадія розроблення конструкторської документації вирішує певні завдання, що необхідні для успішного проведення наступної стадії. Стадії та етапи встановлені в п. 7.1.2 ДСТУ [2], а саме: технічна пропозиція; ескізний проект; технічний проект; робоча конструкторська документація дослідного зразка (дослідної партії) виробу, призначеного для серійного (масового) чи поштучного виробництва.

Згідно з п. 7.5.3.9 ДСТУ [2] за результатами приймання ДКР складають акт приймання ДКР, який є дозволом для впровадження продукції у виробництво в цілому, а також її складових частин у разі їх самостійної поставки.

Реалізацією результатів ДКР є поставлення створеної продукції на виробництво (п. 7.7.1 ДСТУ), яке виконують згідно з ГОСТ 15.001 [31], ГОСТ 15.009 [32], ДСТУ 3627 [13].

Підводячи підсумки аналізу ДСТУ 3974-2000 “Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання дослідно-конструкторських робіт. Загальні положення” [2], зазначимо, що стандарт встановлює чітку схему проведення дослідно-конструкторської роботи. Звісно, виконання ДКР регламентується цілою низкою державних та галузевих стандартів і це залежить від сфери в якій проводиться ДКР. Як вже зазначалося, нами пропонується провести роботи по розробці ряду вітчизняних стандартів, які будуть регламентувати виконання ДКР на заміну застарілим ГОСТам, які діють ще з часів Радянського Союзу.

Основним галузевим нормативним документом щодо здійснення наукової діяльності в системі МВС України є Положення про організацію проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт у системі МВС України [46]. Цей нормативний документ встановлює норми до порядку проведення НДДКР в системі МВС України. Однак, як свідчить його аналіз, він не цілком відповідає нормам, встановленим у ДСТУ 3974-2000 “Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання дослідно-конструкторських робіт. Загальні положення” [2] стосовно проведення ДКР, взаємодії суб’єктів ДКР та її приймання. Отже, необхідно внести відповідні зміни та доповнення з метою приведення Положення [46] до вимог ДСТУ 3974-2000 [2].

Наступним основним відомчим нормативним документом МВС у сфері проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт є Положення про Наукову раду МВС України [47]. Згідно з п. 1.2. Положення [47] Рада є колегіальним дорадчим органом Міністерства внутрішніх справ.

У складі Ради діють три секції (п. 4.7. Положення [47]): наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ; науково-технічного забезпечення діяльності органів внутрішніх справ; науково-методичного забезпечення діяльності ВНЗ МВС України. Секції дають можливість розмежовувати питання наукової діяльності та розглядати їх більш детально із залученням відповідних фахівців у певній галузі. Отже, враховуючи, що дослідно-конструкторські роботи є формою науково-технічної діяльності, то всі проблемні питання, пов'язані з проведенням ДКР, доцільно розглядати на засіданнях секції науково-технічного забезпечення діяльності органів внутрішніх справ, після чого виносити питання на розгляд та узгодження Науковою радою МВС України.

Оскільки виконавцями науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт можуть бути, крім науково-дослідних установ та вищих навчальних закладів, як зазначалося вище, і науково-виробничі установи (підприємства) МВС то, на нашу думку, п. 2.1.3. Положення про Наукову раду МВС України [47] необхідно доповнити також і науково-виробничими установами (підприємствами) МВС України з метою поширення норм Положення і на підприємства ОВС та залучення останніх до роботи Ради.

Розглядаючи нормативно-правові документи, які регламентують проведення дослідно-конструкторських робіт, як форми науково-технічної діяльності, не можна не згадати про Концепцію реформування наукової та науково-технічної діяльності в системі правоохоронних органів [48], яка була затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України, та Програму реформування наукової та науково-технічної діяльності в системі правоохоронних органів [49], яка була створена на виконання Концепції. Концепція [48] та Програма [49] були створенні з метою консолідації суб'єктів правоохоронної діяльності в сфері наукової і науково-технічної діяльності, підвищення ефективності такої діяльності та економії державних коштів. Звісно виконання запланованого комплексу заходів стосувалися і проведення дослідно-конструкторських робіт, в тому числі основне проблемне питання – забезпечення спільними зусиллями належного фінансування робіт, адже ДКР з розробки засобів спеціальної техніки потребують значних коштів. Але, на жаль, передбачені Концепцією [48] та Програмою [49] заходи не були виконанні в повному обсязі з різних причин. Отже, на наш погляд, необхідно було б розробити нові проекти Концепції реформування наукової та науково-технічної діяльності в системі правоохоронних органів та Програми стосовно її реалізації, і спільними зусиллями забезпечити належне наукове супроводження практичної діяльності правоохоронних органів за напрямом боротьби зі злочинністю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 13 грудня 1991 року № 1977-ХІІ // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 12. – Ст. 165.
2. Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання дослідно-конструкторських робіт. Загальні положення : Державний стандарт України ДСТУ 3974-2000.

3. Система технологічної документації. Терміни та визначення : Державний стандарт України ДСТУ 2391-94.
4. Сумісність технічних засобів електромагнітна. Стійкість до потужних електромагнітних завод. Загальні положення : Державний стандарт України ДСТУ 2793-94.
5. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення : Державний стандарт України ДСТУ 3008-95.
6. Випробування і контроль якості продукції. Терміни та визначення : Державний стандарт України ДСТУ 3021-95.
7. Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Основні терміни та визначення : Державний стандарт України ДСТУ 3278-95.
8. Система конструкторської документації. Терміни та визначення основних понять : Державний стандарт України ДСТУ 3321-96.
9. Захист інформації. Технічний захист інформації. Основні положення : Державний стандарт України ДСТУ 3396 0-96.
10. Метрологія. Державні випробування засобів вимірювальної техніки. Основні положення, організація, порядок проведення і розгляду результатів : Державний стандарт України ДСТУ 3400-2000.
11. Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення : Державний стандарт України ДСТУ 3574-97.
12. Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення : Державний стандарт України ДСТУ 3575-97.
13. Вироби медичні. Розроблення і запровадження у виробництво. Основні положення : Державний стандарт України ДСТУ 3627-97.
14. Дизайн і ергономіка. Склад, виклад та зміст документації : Державний стандарт України ДСТУ 3943-2000.
15. Дизайн і ергономіка. Правила виконання дизайн-ергономічних робіт під час розроблення та поставлення продукції на виробництво : Державний стандарт України ДСТУ 3944-2000.
16. Система управління навколишнім середовищем. Склад та опис елементів настанов щодо їх застосування : Державний стандарт України ДСТУ ISO 14001-97.
17. Система управління навколишнім середовищем. Загальні настанови щодо принципів управління, систем та засобів забезпечення : Державний стандарт України ДСТУ ISO 14004-97.
18. Єдина система конструкторської документації. Види и комплектность конструкторских документов : Государственный стандарт ГОСТ 2.102-68.
19. Єдина система конструкторської документації. Стадії розробки : Государственный стандарт ГОСТ 2.103-68.
20. Єдина система конструкторської документації. Общие требования к текстовым документам : Государственный стандарт ГОСТ 2.105-95.
21. Єдина система конструкторської документації. Текстовые документы : Государственный стандарт ГОСТ 2.106-96.
22. Єдина система конструкторської документації. Техническое предложение : Государственный стандарт ГОСТ 2.118-73.
23. Єдина система конструкторської документації. Эскизный проект : Государственный стандарт ГОСТ 2 119-73.
24. Єдина система конструкторської документації. Технический проект : Государственный стандарт ГОСТ 2.120-73.
25. Єдина система конструкторської документації. Форматы : Государственный стандарт ГОСТ 2.301-68.
26. Єдина система конструкторської документації. Эксплуатационные документы : Государственный стандарт ГОСТ 2.601-95.
27. Єдина система технологической документації. Стадії розробки и виды документов : Государственный стандарт ГОСТ 3.1102-81.
28. Єдина система технологической документації. Общие требования к комплектности и оформлению комплектов документов на единые технологические процессы : Государственный стандарт ГОСТ 3.1119-83.
29. Система стандартів безпеки праці. Рабочее место при выполнении работ сидя. Общие эргономические требования : Государственный стандарт ГОСТ 12 2.032-78.
30. Система стандартів безпеки праці. Рабочее место при выполнении работ стоя. Общие эргономические требования : Государственный стандарт ГОСТ 12.2.033-78.
31. Обеспечение технологичности конструкции изделия. Общие требования : Государственный стандарт ГОСТ 14.201-83.

32. Система разработки и постановки продукции на производство. Продукция производственно-технического назначения : Государственный стандарт ГОСТ 15.001-88.
33. Система разработки и постановки продукции на производство. Непродовольственные товары народного потребления : Государственный стандарт ГОСТ 15.009-91.
34. Единая система программной документации. Стадии разработки : Государственный стандарт ГОСТ 19 102-77.
35. Единая система программной документации. Общие требования к программным документам : Государственный стандарт ГОСТ 19.105-78.
36. Единая система программной документации. Техническое задание. Требования к содержанию и оформлению : Государственный стандарт ГОСТ 19.201-78.
37. Информационная технология. Комплекс стандартов на автоматизированные системы. Техническое задание на создание автоматизированной системы : Государственный стандарт ГОСТ 34.602-89.
38. Совместимость технических средств электромагнитная. Содержание разделов технического задания в части электромагнитной совместимости : Государственный стандарт ГОСТ 28934-91.
39. Програма перегляду чинних в Україні міждержавних стандартів (ГОСТ), розроблених до 1992 року : Наказ Держспоживстандарту України № 77 від 13 березня 2006 року.
40. Державна програма стандартизації на 2006–2010 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 2006 року № 229.
41. Про інноваційну діяльність : Закон України від 4 липня 2002 року № 40-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 36. – Ст. 266.
42. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні : Закон України від 8 вересня 2011 року № 3715-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2012. – № 19–20. – Ст. 166.
43. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України від 11 липня 2001 року № 2623-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – № 48. – Ст. 253.
44. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій : Закон України від 14 вересня 2006 року № 143-V // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006. – № 45. – Ст. 434.
45. Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання науково-дослідних робіт. Загальні положення : ДСТУ 3973-2000.
46. Положення про організацію проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт у системі МВС України : Наказ МВС України від 15 травня 2007 року № 154 // Нормативно-розпорядчі документи щодо наукової та науково-технічної діяльності Державного науково-дослідного інституту МВС України. – К. : СПД Чалчинська Н.В., 2010. – С. 135.
47. Положення про Наукову раду МВС Україну : Наказ МВС України від 15 травня 2007 року № 154 // Нормативно-розпорядчі документи щодо наукової та науково-технічної діяльності Державного науково-дослідного інституту МВС України. – К. : СПД Чалчинська Н.В., 2010. – С. 135.
48. Концепція реформування наукової та науково-технічної діяльності в системі правоохоронних органів : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2002 року № 649-р.
49. Програма реформування наукової та науково-технічної діяльності в системі правоохоронних органів : Наказ МВС, СБУ, Держжордонору, Державної податкової адміністрації та Держмитслужбою України від 28 лютого 2003 року № 185/78/122/102/138.